

Yhteenvedo vuoden 2022 jätehuollon kehittämispalavereissa esille nousseista asioista

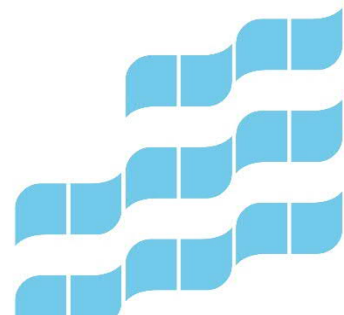
Jätehuollon järjestämistä koskeva palaute kunnille on ollut vähäistä. Kuntalaiset tuntevat olevan pääosin tyytyväisiä jätehuollon palveluihin, eikä merkittäviä kehitystarpeita ole ilmennyt. Lisäksi Pirkanmaan Jätehuollon asiakaspalvelun saavutettavuuden koettiin parantuneen viime vuosista.

Jätelain ja jätehuoltomääräysten muutoksiin liittyvät viestintäasiat herättivät paljon keskustelua. Erityisesti kompostointi-ilmoituksista toivottiin lisää viestintää. Kuntien omia tiedotuskanavia (internetsivut ja somekanavat) toivottiin hyödynnettävän jätehuollon asioista tiedottamisessa. Tämä luvattiin ottaa huomioon, kun jäteyhtiössä pohditaan viestintäyhteistyötä kuntien kanssa. Pirkanmaan Jätehuollolta toivottiin myös valmiista jätehuoltoon koskevaa viestintäaineistoa, mitä kunnat voisivat jakaa eteenpäin omissa viestintäkanavissaan.

Monella kuntakiinteistöllä on vielä puutteita jätehuoltomääräysten mukaisten erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisessa. Tapaamisissa sovittiin, että Pirkanmaan Jätehuolto yhdessä kuntakiinteistöistä vastaavien kanssa jatkaa vuoden 2023 aikana erilliskeräyksen edistämistä. Monessa kunnassa todettiin myös, että joidenkin kierrätettävien jätteiden kuljetukset hoidetaan yksityisen jätehuoltoyrityksen järjestämänä. Näissä tapaamisissa todettiin, että kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto kuuluu kunnan järjestettäväksi ja toimialueella on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Tämän vuoksi kierrätettävien jätteiden kuljetus tulee järjestää Pirkanmaan Jätehuollon toimesta. Monessa tapaamisessa todettiin myös, että kuntakiinteistöjen käyttäjien lajittelutottumuksissa on haasteita. Jäteyhtiöltä toivottiin lajitteluvinkkejä ja viestintämateriaalia eri kielillä esimerkiksi vastaanottokeskuksiin jaettavaksi.

Muovipakkausten keräyksen järjestelyt kuntakiinteistöillä olivat vielä joissain kunnissa epäselviä. Ympäristöministeriön selvitys kuntien hallinto- ja palvelukiinteistöillä syntyvästä muovipakkausten keräyksestä on vielä kesken. Tällä hetkellä ohjeistus on, että kaikki muovipakkaukset laitetaan samaan keräysastiaan, eikä esim. kääremuoveja kerätä erikseen. Mikäli ohjeistukseen tulee muutoksia, tästä tiedotetaan erikseen.

Tapaamisissa keskusteltiin tapaamisten aikana kuulutuksilla ja lausunnoilla olleista vuoden 2023 jätetaksasesityksistä. Moni kunta näki ongelmallisena alkuperäisessä jätetaksasesityksessä olleen maantuvan puutarhajätteen maksullisen vastaanoton. Tätä perusteltiin muun muassa yleisten alueiden mahdollisella roskaantumisella ja vieraslajien leviämällä. Kuntien esittämien näkemysten perusteella puutarhajätteen vastaanotto päädyttiin edelleen pitämään maksuttomana vuoden 2023 jätetaksassa. Lisäksi monessa tapaamisessa käytiin keskustelua taksasesitysten jätemaksujen korotuksista ja niiden perusteista.

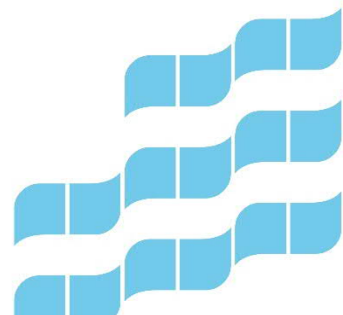
Monessa tapaamisissa nousi esille hyvinvointialueiden perustamisen vaikutukset kuntien jätehuoltoon. Jätelain muutoksella on jatkettu kunnan vastuuta hyvinvointialueiden hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollon järjestämiseen. Siirtymäaika kestää vuoteen 2025 saakka, joten hyvinvointialueiden aloittamisella ei ole välitöntä vaikutusta jätehuollon järjestämiseen. Siirtymäaika on tarpeen mm. jätehuollon turvaamiseksi muutosvaiheessa sekä asiaan liittyvien tulkintakysymysten ratkaisemiseksi.

Kierrätettävien jätteiden osalta keskustelua käytiin tuottajien järjestämien Rinki-ekopisteiden määrästä ja sijoittelusta sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n järjestämän täydentävän keräyksen laajuudesta. Jätelain muutos ja jätteiden erilliskeräyksen laajentuminen vaikuttaa Rinki-ekopisteverkostoon. Tällä hetkellä muutoksista ei ole vielä tarkkaa tietoa. Pirkanmaan Jätehuolto tarkastelee omaa täydentävää keräysverkostoaan, kun tuottajien muutokset ovat tiedossa. Monen kunnan edustaja toivoi, että haja-asutusalueilla olevien aluejätepisteiden palveluvalikoimaa laajennettaisiin siten, että kierrätettävien jätteiden lajittelu olisi mahdollista myös aluejätepisteillä. Lisäksi eräissä kunnassa nousi esille toive ekopisteverkoston jakamisesta paikkatietopohjaisena aineistona kunnille, koska monessa kunnassa on ollut tavoitteena koota kunnan toimintaan liittyvää dataa samaan paikkatietopalveluun.

Jäteasemia koskeva uudistus- ja kehitystyö on käynnissä Pirkanmaan Jätehuollossa, joten tapaamisissa käytiin myös keskustelua jäteasemapalvelujen kehittämisestä. Pirkanmaan Jätehuollon päätös Juupajoen jäteaseman sulkemisesta herätti erityisesti laajaa keskustelua. Kunnan edustajat toivoivat Juupajoen jäteasemaa pidettäväksi auki siihen saakka, kunnes Orivedelle on saatu uusi jäteasema laajennettuine aukioloaikoineen. Kangasalle suunnitellaan uutta jäteasemaa, joten tapaamisessa sovittiin yhteydenpidosta jäteyhtiön ja kunnan välillä asian edistämiseksi. Esillä oli myös jäteasemien entistä pidemmät aukioloajat. Jäteasemien aukioloaikoja toivottiin laajennettavaksi erityisesti viikonloppuisin.

Tampereen kaupunkiseudun kunnista erityisesti Tampere ja Lempäälä toivoivat aikaisempien vuosien tapaan kuntakiinteistöjen jätemäärätietojen keräämisen ja raportoinnin kehittämistä. Jäteastioiden punnitsemisen puute nähtiin kuntien oman toiminnan kehittämisen kannalta (mm. tyhjennysten optimointi, hankintoihin vaikuttaminen) kriittisenä tiedonpuutteena. Keskusteluissa toivottiin edelleen Pirkanmaan Jätehuollon tiedonkeruun ja raportoinnin kehittämistä yhdessä kuntien kanssa. Lisäksi Pirkanmaan Jätehuollolta toivottiin konkreettisia toimia asiassa, koska tiedolla johtamisen tarve lisääntyy jatkuvasti. Asiaa sovittiin edistettäväksi yhteisessä palaverissa Tampereen edustajien kesken.

Kiinteistöllä syntyvät jätemäärätiedot liittyvät myös jätelain tiukentuneeseen vaatimukseen elintarvikejätteen kirjanpidosta ja raportoinnista. Tästä toivottiin Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä ohjeistusta ja viestintää, koska tiukentuneet vaatimukset koskevat monia kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjä.

Keskustelua herättivät myös uudet jätehuollon järjestämiskäytännöt kuten lähikeräysjärjestelmät, joita pohditaan erityisesti uusille kaavoitettaville pientaloalueille. Ojala-Lamminrahkan uudesta lähikeräysjärjestelmästä toivottiin jaettavaksi käytännön kokemuksia kuntien kaupunkisuunnittelua varten.

Osassa kaupunkiseudun kuntien tilaisuuksista keskusteltiin monilokerokeräyksen käyttöönoton mahdollisuudesta. Tämä voisi palvella kierrätettävien jätteiden jätehuollon järjestämistä ahtailla kiinteistöillä. Monilokerokeräykseen liittyy kuitenkin monia selvitettäviä asioita kuten mm. palvelun kustannukset ja toimivuus. Asiasta toivottiin pilotointia, jotta monilokerokeräyksestä saataisiin lisätietoa Pirkanmaan olosuhteissa.

Lietejätehuollon osalta pääosa kunnista kertoi, että kuljetusjärjestelmän muutosta koskevaa palautetta ei juurikaan enää tule kuntiin. Kunnan järjestämien lietekuljetusten todettiin toimivan pääasiassa hyvin Sastamalaa ja Pälkäntä lukuun ottamatta. Näissä kunnissa on edelleen jätelain 36 §:n vastaista tyhjennystoimintaa. Näiden kuntien palaverissa keskusteltiin ajankohtaisista toimenpiteistä jätelain vastaisen toiminnan lopettamiseksi. Nokian kiinteistön haltijan järjestämässä lietekuljetuksessa on myös havaittu haasteita, koska lakisääteisiä jätteenkuljetusrekisteritietoja ei ole saatu pääosalta alueen kuljetusyrittäjiä. Kunnan ympäristönsuojelun sekä jätehuoltoviranomaisen yhteistyötä lietekuljetusten seurannassa pidettiin erittäin tärkeänä ja tätä sovittiin entisestään vahvistettavan.

